

คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการจดทะเบียนกรณีการจัดประชุมโดยผู้ถือหุ้นเป็นผู้เรียกประชุม
ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามที่มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งได้แก้ไขพระราชบัญญัติบริษัท
มหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติว่า

“ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้
ทั้งหมด จะเข้าชื่อกันทำหนังสือขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่
ต้องระบุเรื่องและเหตุผลในการที่ขอให้เรียกประชุมไว้ให้ชัดเจน ในหนังสือดังกล่าวด้วย ในกรณีเช่นนี้
คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถือหุ้น ทั้งหลาย
ซึ่งเข้าชื่อกันหรือผู้ถือหุ้นคนอื่น ๆ รวมกันได้จำนวนหุ้นตามที่บังคับไว้จะเรียกประชุมเองก็ได้ ภายในสี่สิบห้า
วันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นการประชุม ผู้ถือหุ้นที่คณะกรรมการ
เรียกประชุม โดยบริษัทต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายอันจำเป็นที่เกิดจากการจัดให้มี การประชุมและอำนวยความสะดวก
สะดวกตามสมควร

ในกรณีที่ปรากฏว่าการประชุมผู้ถือหุ้นที่เป็นการเรียกประชุมเพราะผู้ถือหุ้นตามวรรคสองครั้งใด จำนวน
ผู้ถือหุ้นซึ่งมาร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๓ ผู้ถือหุ้นตาม วรรคสองต้อง
ร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมในครั้งนั้นให้แก่บริษัท”

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกับ
กฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงได้จัดทำคำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการจดทะเบียนกรณีการจัดประชุม
โดยผู้ถือหุ้นเป็นผู้เรียกประชุมตามมาตรา ๑๐๐ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญต่าง ๆ ได้ ดังนี้

๑. การพิจารณาสิทธิของผู้ถือหุ้น

ในการพิจารณาสิทธิของผู้ถือหุ้น ตามมาตรา ๑๐๐ สามารถแบ่งเป็นช่วงเวลาการใช้สิทธิได้ดังนี้

- ๑) ผู้ถือหุ้นที่มีสัดส่วนหุ้นร้อยละ ๑๐ เข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอให้กรรมการจัดประชุมภายใน ๔๕ วัน
- ๒) กรรมการไม่ยอมจัดประชุมให้หลังจากครบเวลา ๔๕ วัน ตามข้อ ๑) ผู้ถือหุ้นที่มีสัดส่วนหุ้นร้อยละ ๑๐
ทำหนังสือเรียกประชุมเอง และ

๓) ในวันประชุม ผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุมต้องนำเอกสารสิทธิการเป็นผู้ถือหุ้นมาแสดงก่อนเข้าประชุม

ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นที่มีสัดส่วนจำนวนหุ้นร้อยละ ๑๐ ตามที่กฎหมายกำหนด สามารถใช้สิทธิเกี่ยวกับการ
ประชุมกรณีผู้ถือหุ้นเป็นผู้จัดประชุมได้เองในทุกช่วงเวลาหากแสดงหลักฐานได้ว่าเป็นผู้ถือหุ้น ณ ขณะเวลาที่ตน
จะใช้สิทธินั้น โดยพิจารณาจากทะเบียนผู้ถือหุ้นที่ได้ขอตรวจรายการและหลักฐานประกอบการลงทะเบียนจาก
ผู้เก็บรักษาทะเบียนผู้ถือหุ้นได้ (มาตรา ๖๓) และกรณีไม่มีชื่อปรากฏในทะเบียนผู้ถือหุ้นซึ่งอาจมีการ
เปลี่ยนแปลงในระหว่างที่ยังไม่ถึงวันประชุม สามารถพิจารณาได้จากใบหุ้นที่มีการโอนโดยถูกต้องตามกฎหมาย
(มาตรา ๕๘)

๒. การจัดประชุมโดยผู้ถือหุ้นเป็นผู้เรียกประชุม (มาตรา ๑๐๐ วรรค ๒)

เมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือร้องขอจากผู้ถือหุ้นที่มีจำนวนหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดที่มีการเข้าซื้อกันตามมาตรา ๑๐๐ วรรค ๑ แล้ว จะต้องจัดให้มีการประชุมภายใน ๔๕ วัน หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ถือหุ้นจำนวนเดิมหรือผู้ถือหุ้นอื่นที่มีสัดส่วนจำนวนหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ก็สามารถเป็นผู้เรียกประชุมเองได้ โดยต้องจัดให้มีการประชุมให้เสร็จสิ้นภายใน ๔๕ วัน (เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๔๒๑๙/๒๕๔๑) นับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาที่ให้คณะกรรมการเป็นผู้จัดประชุมข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑) การเรียกประชุม ผู้ถือหุ้นต้องดำเนินการเรียกประชุมโดยการทำเป็นหนังสือนัดประชุม ซึ่งมีการระบุเรื่องและเหตุผลในการจัดประชุมที่ได้ระบุไว้แล้วในขณะที่มีหนังสือร้องขอให้คณะกรรมการจัดประชุม โดยให้ระบุสถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระการประชุม และจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบ ไม่น้อยกว่า ๗ วันก่อนวันประชุม และให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่า ๓ วันก่อนวันประชุมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐๑ ประกอบมาตรา ๖ และมาตรา ๑๐๖ โดยเท่าที่ไม่ขัดกับมาตรา ๑๐๐ ทั้งนี้ ในการพิจารณารายชื่อผู้ถือหุ้นที่ต้องส่งหนังสือเชิญให้เข้าร่วมประชุมดังกล่าว สามารถใช้เกณฑ์ในการพิจารณาได้ ตามข้อ ๑

๒) องค์ประชุม ในวันประชุมต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นที่มาประชุมไม่น้อยกว่า ๒๕ คนหรือน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด และต้องมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด (มาตรา ๑๐๓ วรรค ๑) หากมีจำนวนผู้ถือหุ้นไม่ครบเป็นองค์ประชุม ต้องระงับการประชุมไม่สามารถส่งหนังสือนัดประชุมใหม่อีกครั้งได้ (มาตรา ๑๐๓ วรรค ๒) นอกจากนี้ ยังส่งผลให้ผู้ถือหุ้นที่ใช้สิทธิเรียกประชุม (มาตรา ๑๐๐ วรรค ๒) ต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมในครั้งนั้น ๆ ให้แก่บริษัทด้วย (มาตรา ๑๐๐ วรรค ๓)

๓) การออกเสียงเพื่อลงมติ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ กรณี ได้แก่

- การลงมติในเรื่องที่กฎหมายกำหนดให้มีคะแนนเสียงเป็นอย่างไร จะต้องลงมติให้เป็นไปตามนั้น เช่น มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๑๐๒ เป็นต้น

- นอกจากกรณีที่กฎหมายกำหนด ให้การลงมติของผู้ถือหุ้นประกอบด้วยคะแนนเสียงตามมาตรา ๑๐๗ (๑) (๒) และ (๓)

๓. เอกสารที่ใช้สำหรับยื่นคำขอประกอบการจดทะเบียน

กรณีอาศัยมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ซึ่งผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดร้องขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น และเป็นผู้นัดเรียกประชุมเอง ได้แก่

๑) สำเนาหนังสือของผู้ถือหุ้นคนเดียวหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดที่ร้องขอให้คณะกรรมการบริษัทเรียกประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมด้วยหลักฐานการส่งหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมขึ้นไปยังคณะกรรมการ หรือหลักฐานที่คณะกรรมการได้รับหนังสือร้องขอ

๒) หลักฐานแสดงการเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทตามจำนวนที่ร้องขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น

- กรณีบริษัทมหาชนเป็นนายทะเบียนหุ้นของบริษัทเอง

- กรณีศูนย์รับฝากหลักทรัพย์เป็นนายทะเบียนหุ้นของบริษัท (TSD)

๓) หนังสือพิมพ์ที่ลงพิมพ์คำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น (มาตรา ๖ และ ๑๐๑)

๔) สำเนาหนังสือบอกกล่าวนัดประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมด้วยหลักฐานการส่งหนังสือบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือหลักฐานการรับทราบการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี

๕) สำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่ปรากฏผลตามที่ขอจดทะเบียน

๖) สำเนาหลักฐานการแสดงตนเข้าประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งปรากฏลายมือชื่อหรือรายละเอียดของผู้ถือหุ้นที่ได้เข้าร่วมประชุม

๔. การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและการอำนวยความสะดวกในการจัดประชุม (มาตรา ๑๐๐ วรรค ๓)

การจัดให้มีการประชุมและอำนวยความสะดวกนั้น ควรเป็นเรื่องของการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นในการจัดประชุมเพื่อให้สามารถดำเนินการประชุมไปได้อย่างราบรื่น เช่น การจัดสถานที่ในการประชุม การจัดหาอุปกรณ์สำหรับการประชุม เป็นต้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแนวทางการจัดการของแต่ละบริษัทที่มีความแตกต่างกัน
